

тенциална потребност за човека е внушена *потребността от сигурност*, включваща *свободата от страха и тревожността*. И тази визия на твореца неповторимо и въздействащо е интерпретирана в редица стихотворения като „Огняроинтелигентска“, „Писмо“, „Ще строим завод“, „Не бойте се, деца“, „Епоха“, „Доклад“. Защото окованата душа, изпълнена с разочарования и безнадеждност, не може да приеме порива и мечтата за нови светове, любовта към всички хора, любовта към живота. Задушавашото настояще е страшно, непоносимо, но временно и преходно. Тази дълбока убеденост в логичния край на настоящето Никола Вапцаров подплатява и с емблематичната си *вяра*, с която зарежда своя съвременник, без да е декларативна и партийно патетична. **Вапцаровата вяра е психологически феномен, възприеман като етична и естетическа категория.** Не случайно тя се е превърнала във фразеологизъм с нарицателно-обобщаващ характер и *мяра за силата на човешкия дух*.

Светоусещането и характерът на твореца не може да не моделират и неговите герои. Лирическото време в поезията на Вапцаров е *актуално и осезаемо – то съвпада с битието на твореца*. Както творецът може да заяви, така и лирическият герой самоуверено казва: „Зная *свойто място/ във живота/ и напразно/ няма да се дам. Честно ще умра/ като работник/ в боя ни/ за хлеб и свобода/*“. Разделението на двата несъвместими модуса на живот – на униние и съпротива, може да се осъществи само чрез *очистителна борба*, защото навсякъде броди грехът – на потисниците, палачите, експлоататорите, лъжците и измамниците, но и на озверените, окрадените, насилените, убийците, изпаднали в зло от нечовешка мизерия. Обективно погледнато никъде във Вапцаровата поезия не битува тезата за „изначалното зло, заложено у човека“. Ако той (човекът) е несъвършен и лош, то това се внушава като продукт на съществуващия социален ред и античовешките закони, според които се управлява обществото и народите. Оттук произтича поетовият оптимизъм за нравственото зло като исторически продукт, а не като трайна човешка същина, което го прави изкоренимо.

По отношение на възможността насилствено да се трансформира положителното човешко начало в отрицателно и разрушително от гледна точка на колективната етика и от гледна точка на самия творец, под въздействието на социалното битие, се появяват съмнения от страна на някои анализатори на Вапцаровите стихове. Милена Кирова отбелязва, че има „**рязък парадокс в хуманистичната логика на подобно мислене**. Тя (логиката) внушава, че човекът е изначално добър, но може да бъде „изкривен“ от лошите социални закони. Само че това се случва не на всеки човек, а само на „своя“, на човека от пролетарската класа. Подобна тенденция из-